

**ZAKON**  
**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI BILJA**

**Član 1**

U Zakonu o zdravstvenoj zaštiti bilja ("Službeni list RCG", broj 28/06 i "Službeni list CG", broj 28/11) u članu 3 stav 1 tačka 1 podtačka c briše se.

Tačka 2 mijenja se i glasi:

"2) **biljni proizvodi** su proizvodi biljnog porijekla, neprerađeni ili jednostavno prerađeni, koji ne spadaju u bilje, drvo koje je u potpunosti ili djelimično zadržalo svoju prirodnu oblu površinu, sa korom ili bez nje, kao i drvo u obliku strugotine, iverja, piljevine i drugog drvnog otpada, kao i drvo u obliku paleta, i drugi drveni materijal za pakovanje koji se koristi u prevozu roba, ako predstavlja rizik za zdravlje bilja, u skladu sa Listom V.;"

U tački 3 poslije riječi "dokument" dodaju se riječi: "odnosno isprava, službena etiketa ili druga oznaka".

Tačka 18 mijenja se i glasi:

"18) **tranzit** je svako premještanje robe pod carinskim nadzorom sa jednog mjesta na drugo preko carinskog područja Crne Gore u skladu sa zakonom kojim se uređuju carine;"

Poslije tačke 20 dodaje se nova tačka koja glasi:

"20a) **posebni nadzor** je službena kontrola koja se sprovodi u odgovarajućem vremenskom periodu, radi otkrivanja pojave štetnih organizama ili utvrđivanja specifičnosti njihove populacije ili granica područja (zaraženog, napadnutog i slobodnog od štetnih organizama);"

Tačka 24 mijenja se i glasi:

"24) **unošenje pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom** je unošenje ili isporuka pošiljke u carinsko područje Crne Gore, koje ne predstavlja tranzit preko teritorije Crne Gore;"

Tačka 26 mijenja se i glasi:

"26) **mjesto unošenja (point of entry)** je mjesto preko kojeg se pošiljka bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom prvi put unosi na carinsko područje Crne Gore i gdje je uspostavljena carinska služba (customs office of point of entry) i fitosanitarni nadzor (official body of point of entry) na aerodromu, luci, željeznici, drumskom graničnom prelazu i pošti;"

Poslije tačke 29 dodaje se pet novih tačaka koje glase:

"30) **zadržavanje (interception)** je fitosanitarna mjera koja se preduzima ili će se preduzeti nad pošiljkom ili dijelom pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom ili nad štetnim organizmima koji se unose na carinsko područje Crne Gore, u slučaju da nijesu ispunjeni fitosanitarni zahtjevi;

31) **notifikacija o zadržavanju (notification of interception)** je obavještenje o zadržavanju pošiljke bilja ili štetnog organizma;

32) **karantin** je izolovani prostor za bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom, radi sprječavanja širenja štetnih organizama;

33) **IPPC (International Plant Protection Convention)** je međunarodna konvencija za zaštitu bilja;

34) **EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organization)** je evropska i mediteranska organizacija za zaštitu bilja.”.

## **Član 2**

Poslije člana 12 dodaje se novi član koji glasi:

### **„Član 12a**

Sprječavanje unošenja, širenja štetnih organizama i njihovo suzbijanje sprovodi se na osnovu plana postupanja u kriznim situacijama za pojedine štetne organizme (u daljem tekstu: krizni plan) koji donosi Vlada Crne Gore.

Krizni plan iz stava 1 ovog člana naročito sadrži: fitosanitarne mjere i način njihovog sprovođenja, organizaciju (opremu i ljudske resurse), potrebna sredstva i način kontrole sprovođenja plana.

Krizni plan iz stava 1 ovog člana, izrađuje organ uprave koji vrši nadzor i koordinaciju u sprovođenju i daje instrukcije za njegovo sprovođenje.

Lica koja sprovode krizni plan, treba da budu obučena za sprovođenje kriznog plana, u skladu sa Programom obuke za sprovođenje kriznog plana.

Obuku iz stava 4 ovog člana sprovodi Komisija koju obrazuje Ministarstvo.

Bliži sadržaj kriznog plana i Program iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

## **Član 3**

U članu 13 stav 2 poslije riječi “evidencije” dodaju se riječi: “i pružanja informacija”.

Stav 3 mijenja se i glasi:

„Prva pojava ili otkrivanje novih štetnih organizama, radi obezbjeđivanja informacija na međunarodnom i nacionalnom nivou moraju se prijaviti organu uprave.“

## **Član 4**

U članu 17 stav 3 mijenja se i glasi:

“Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, organ uprave može dozvoliti unošenje bilja i biljnih proizvoda sa Liste III.A, odnosno sa Liste III.B:

- 1) ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama ili je rizik sveden na najmanju moguću mjeru (mjesto proizvodnje slobodno od štetnog organizma, primijenjene fitosanitarne mjere, nakon unošenja propisani dodatni fitosanitarni zahtjevi) ili
- 2) ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama ili je rizik sveden na najmanju moguću mjeru i ako je to bilje uzgajano, proizvedeno ili se koristi u pograničnom području susjedne zemlje, radi upotrebe na obližnjim lokacijama u graničnom području Crne Gore.”

## **Član 5**

U članu 18 stav 3 mijenja se i glasi:

“Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, organ uprave može dozvoliti unošenje bilja i biljnih proizvoda sa Liste IV.A i Liste IV.B:

- 1) ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama i kad ne zadovoljavaju posebne fitosanitarne uslove ili
- 2) ako ne postoji rizik od širenja štetnih organizama i kad ne zadovoljavaju posebne fitosanitarne uslove i ako je uzgajano, proizvedeno ili se koristi u pograničnom području susjedne zemlje, radi upotrebe na području Crne Gore.”

## **Član 6**

U članu 21 poslije riječi “pravna” dodaju se riječi: “i fizička”.

## **Član 7**

U članu 22 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

“2a) za pravna i fizička lica koja vrše tretiranje i /ili označavanje drvenog materijala za pakovanje.”

### **Član 8**

U članu 23 stav 1 mijenja se i glasi:

“Lica iz člana 22 ovog zakona, moraju da imaju odgovorno lice za zdravstvenu zaštitu bilja koje je stručno osposobljeno i koje ispunjava uslove u pogledu nivoa i profila obrazovanja.”

U stavu 6 riječi: “uslove za upis u Registar” zamjenjuju se riječima: “uslove za nivo i profil obrazovanja za odgovorno lice za zdravstvenu zaštitu bilja, za upis i brisanje iz Registra”.

Poslije stava 6 dodaje se novi stav koji glasi:

„Podaci iz Registra su javni i objavljuju se na internet stranici organa uprave.“

### **Član 9**

U članu 24 tačka 7 mijenja se i glasi:

“7) da sprovode naložene fitosanitarne mjere, sarađuju sa organom uprave i nadležnim inspektorom u sprovođenju zdravstvene zaštite bilja;“.

### **Član 10**

U članu 25 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Mali proizvođači i prerađivači iz stava 1 ovog člana, upisuju se u evidenciju organa uprave.“

Dosadašnji stav 2 postaje stav 3.

### **Član 11**

U članu 26 poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

„Uvoznici, prevoznici ili druga lica koja unose pošiljke bilja u Crnu Goru dužni su da obezbijede unošenje bilja u prevoznim sredstvima koja imaju komore sa odgovarajućim temperaturnim režimom, radi obezbjeđivanja optimalnih uslova za očuvanje bilja.“

Dosadašnji st. 2, 3, 4, 5 i 6 postaju st. 3, 4, 5, 6 i 7.

### **Član 12**

U članu 35 stav 4 poslije riječi „odredištu“ dodaju se riječi: “kada to mjesto nije mjesto unošenja“.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„Minimalne uslove za obavljanje provjere identiteta i zdravstvenog stanja kada se ta provjera obavlja na mjestu koje nije mjesto unošenja i slučajeve iz stava 4 ovog člana, posebne garancije i isprave u vezi transporta pošiljke bilja do odredišta, odnosno krajnjeg odredišta, kao i minimalne uslove za obavljanje provjera identiteta i zdravstvenog stanja pošiljke na krajnjem odredištu utvrđuje Ministarstvo.“

### **Član 13**

U članu 36 stav 1 riječi: „oznaku iz koje“, zamjenjuju se riječima: „izdaje dokument o kretanju pošiljke iz kojeg”.

U stavu 2 poslije riječi „postupkom;“ dodaju se riječi: „uništavanje pošiljke;“.

U stavu 3 riječi: „neku od mjera iz stava 2 ovog člana“ zamjenjuju se riječima: „zabranu unošenja ili uništavanje pošiljke bilja“.

Stav 5 mijenja se i glasi:

„Bliže uslove pod kojima se primjenjuju mjere iz stava 2 ovog člana, način izdavanja dokumenta o kretanju pošiljke i oznake iz st. 1 i 3 ovog člana, način notifikacije o zadržavanju pošiljke bilja i rok za notifikaciju, organi i organizacije koje se obavještavaju utvrđuju se propisom Ministarstva.“

### **Član 14**

U članu 49 stav 3 riječi: ”Vlada Crne Gore” zamjenjuju se riječju ”Ministarstvo”.

#### **Član 15**

U članu 50 stav 2 riječi: "Vlada Crne Gore" zamjenjuju se riječima: "Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje organa nadležnog za zaštitu životne sredine".

#### **Član 16**

U članu 51 u tački 17 poslije riječi „bilja“ dodaju se riječi: „u skladu sa zakonom kojim su uređena sredstva za zaštitu bilja“.

#### **Član 17**

U članu 52 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Izuzetno od stava 2 ovog člana javne poslove iz člana 51 tačka 16 ovog zakona, u slučaju naređenih mjera mogu nad sopstvenim biljem pod nadzorom fitosanitarnog inspektora da vrše:

- lica upisana u Registar;
- javne komunalne službe registrovane u skladu sa zakonom kojim su uređena sredstva za zaštitu bilja i
- fizička lica kao držaoci bilja.“

U stavu 5 riječi: "iz stava 4" zamjenjuju se riječima: "iz stava 5".

Dosadašnji st. 3, 4, 5, 6, 7 i 8 postaju st. 4, 5, 6, 7, 8 i 9.

#### **Član 18**

U članu 55 stav 1 tačka 5 mijenja se i glasi:

“5) karantinski nadzor kod držaoca bilja;”.

Poslije tačke 5 dodaje se nova tačka koja glasi:

“6) za stručno osposobljavanje iz člana 23 stav 2 ovog zakona.”.

U stavu 2 riječi: "iz stava 1 tač. 2, 3 i 4" zamjenjuju se riječima: "iz stava 1 tač. 2, 3, 4 i 6".

#### **Član 19**

Poslije člana 58 dodaje se novo poglavlje i novi član koji glase:

### **“IXa. VRŠENJE SLUŽBENIH KONTROLA**

#### **Član 58a**

Službene kontrole vrše se: pregledom, monitoringom, provjerom, revizijom i uzorkovanjem radi laboratorijskih ispitivanja i inspekcijskim nadzorom.

Službene kontrole nad sprovođenjem ovog zakona koje se odnose na monitoring, provjeru ispunjavanja uslova propisanih ovim zakonom, reviziju i po potrebi uzorkovanje radi laboratorijskog ispitivanja vrši organ uprave.

Službene kontrole u pogledu inspekcijskog nadzora vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora.

Službene kontrole iz st. 1, 2 i 3 ovog člana u skladu sa ovim zakonom vrše se na osnovu višegodišnjih i godišnjih planova kontrole.”

#### **Član 20**

Član 59 mijenja se i glasi:

“Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora preko fitosanitarnog inspektora, u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, inspekcijski nadzor koji se odnosi na šumsko bilje, šumske rasadnike i reprodukcioni materijal, osim šumskog bilja i šumskog reprodukcionog materijala koji se uvozi, izvozi ili je u tranzitu, vrši organ uprave nadležan za poslove inspekcijskog nadzora, preko šumarskih inspektora u skladu sa zakonom

Fitosanitarni inspektor je lice koje ima sedmi nivo nacionalnog okvira kvalifikacija, podnivo 1 (240 kredita CSPK-a) iz oblasti poljoprivrede, usmjerenja: zaštite bilja, ratarski, povrtarski, opšti ili drugi smjer biljne proizvodnje i koji pored opštih i posebnih uslova propisanih zakonom o državnim službenicima i

namještenicima, ima pravo i obavezu stručnog usavršavanja u cilju otkrivanja i prepoznavanja štetnih organizama, preduzimanja fitosanitarnih mjera i druge poslove u skladu sa zakonom.

Stručno usavršavanje iz stava 3 ovog člana podrazumijeva učešće na kursovima, seminarima, simpozijumima, kao i obavezu kontinuiranog usvajanja savremenih znanja.

Radi obavljanja poslova službenih kontrola formiraju se područne jedinice fitosanitarne inspekcije i granična fitosanitarna inspekcija.”

## Član 21

Član 62 mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 700 eura do 25.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) prvu pojavu ili otkrivanje novih štetnih organizama, radi obezbjeđivanja informacija na međunarodnom i nacionalnom nivou prvo ne prijavi organu uprave (član 13 stav 3);
- 2) unosi i širi na teritoriji Crne Gore štetne organizme sa Liste I.A i širi ih biljem, biljnim proizvodima i objektima pod nadzorom (član 16 stav 1);
- 3) unosi i širi na teritoriju Crne Gore bilje i biljne proizvode sa Liste II.A ako su na njima prisutni štetni organizmi sa te liste i ako ih širi biljem, biljnim proizvodima i objektima pod nadzorom (član 16 stav 2);
- 4) unosi u zaštićeno područje i širi unutar zaštićenog područja štetne organizme sa Liste I.B i bilje i biljne proizvode sa Liste II.B, ako su na njima prisutni štetni organizmi navedeni u toj listi (član 16 stav 3);
- 5) unosi i širi štetne organizme na teritoriju Crne Gore koji mogu biti štetni za bilje ili biljne proizvode, a ne nalaze se na listama I.A, I.B, II.A i II.B (član 16 stav 4 alineja 1);
- 6) unosi i širi štetne organizme na teritoriju Crne Gore koji mogu biti štetni za bilje ili biljne proizvode, koji se nalaze na listama II.A i II.B ako su prisutni na drugom bilju ili biljnim proizvodima (koji se ne nalaze na listama) (član 16 stav 4 alineja 2);
- 7) unosi i širi štetne organizme na teritoriju Crne Gore koji se nalaze na listama I.A, I.B, II.A i II.B, a koji su u izolovanom stanju i mogu biti štetni za bilje i biljne proizvode (član 16 stav 4 alineja 3);
- 8) unosi i premješta bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom sa Liste IV.A, koji ne ispunjavaju fitosanitarne uslove iz te liste (član 18 stav 1);
- 9) unosi bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom u određena zaštićena područja sa Liste IV.B i premješta unutar tih područja, koji ne zadovoljavaju fitosanitarne uslove iz te liste (član 18 stav 2);
- 10) uvozi i premješta štetne organizme sa Lista I.A, I.B, II.A, II.B, kao i bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom sa Liste III.A, III.B i IV.A i IV.B bez dozvole za uvoz i ne upotrebljavaju ih za ogleda, naučna istraživanja ili za rad u selekciji bilja (član 19 stav 1);
- 11) nema odgovorno lice za zdravstvenu zaštitu bilja (član 23 stav 1);
- 12) uvozi pošiljke bilja sa liste V.B bez fitosanitarnog pregleda, njihove ambalaže i prevoznog sredstva (član 27 stav 1);
- 13) premješta pošiljke bilja sa liste V.A., a za njih nije izdat biljni pasoš na osnovu izvršenog fitosanitarnog pregleda (član 40 stav 1);
- 14) za pošiljku bilja koju prati biljni pasoš izda zamjenu biljnog pasoša bez fitosanitarnog pregleda, u slučaju da se zdravstveno stanje pošiljke bilja promijenilo prilikom njenog dijeljenja ili spajanja njenih djelova u jednu pošiljku (član 44);
- 15) izda biljni pasoš, a fitosanitarnim pregledom se utvrdi da uslovi iz člana 39 stav 1 ovog zakona nijesu ispunjeni (član 45 stav 1);
- 16) izdaje biljni pasoš, a ne ispunjava obaveze iz člana 24 ovog zakona (član 47 stav 1);
- 17) upotrebljava za biološku zdravstvenu zaštitu introdukovane vrste organizama koje se ne nalaze na utvrđenoj listi (član 50 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 3.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 8.000 eura.“

## Član 22

Član 63 mijenja se i glasi:

“Novčanom kaznom od 600 eura do 22.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) radi otkrivanja pojave i sprječavanja širenja štetnih organizama ne pregleda gajeno bilje na površinama na kojima ih uzgaja (njiva, plantaža, rasadnik, bašta, zatvoreni prostor i sl.), samoniklo bilje, kao i biljne proizvode i objekte pod nadzorom (član 6 stav 1 tačka 1);
- 2) o svim novim i neuobičajenim pojavama ili sumnjama o prisustvu štetnih organizama ne obavijesti organ uprave, odnosno druga lica koja obavljaju poslove zdravstvene zaštite bilja (član 6 stav 1 tačka 2);
- 3) uoči na bilju, biljnim proizvodima ili objektima pod nadzorom novu i neuobičajenu pojavu štetnih organizama ili posumnja na prisustvo štetnih organizama sa Liste I.A ili Liste II.A, a za zaštićeno područje sa Liste I.B ili II.B, a ne obavijesti nadležnog inspektora, odnosno organ uprave (član 11 stav 1);
- 4) u slučaju prisustva štetnih organizama iz člana 12 stav 1 ovog zakona, ne zaštiti bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom od štetnih organizama i ne spriječi dodir sa drugim biljem, biljnim proizvodima i objektima pod nadzorom na koje se štetni organizmi mogu prenijeti (član 12 stav 2);
- 5) proizvodi, prerađuje, uvozi, skladišti i distribuira bilje, biljne proizvode i druge objekte pod nadzorom, a nije upisan u Registar (član 21);
- 6) ne sprovode naložene fitosanitarne mjere i ne sarađuju sa organom uprave i nadležnim inspektorom u sprovođenju zdravstvene zaštite bilja (član 24 stav 1 tačka 7);
- 7) izdaje biljni pasoš, a nije dobio dozvolu za izdavanje biljnih pasoša od organa uprave (član 40 stav 2 tačka 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50 eura do 2.500 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 200 eura do 7.000 eura.“

## Član 23

Član 64 mijenja se i glasi:

“Novčanom kaznom od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne vodi evidenciju o preduzetim mjerama zaštite bilja (član 6 stav 1 tačka 4);
- 2) unosi na teritoriju Crne Gore bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom sa Liste III.A, koji potiču iz zemalja navedenih u toj listi (član 17 stav 1);
- 3) unosi bilje, biljne proizvode i objekte pod nadzorom sa Liste III.B u određena zaštićena područja iz te liste (član 17 stav 2);
- 4) ne vodi detaljnu evidenciju o proizvodnji, preradi i prometu bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom, koje kupuje za skladištenje, sadnju na imanju, preradu ili premještanje na drugo mjesto (član 24 stav 1 tačka 1);
- 5) ne prijave organu uprave sve promjene podataka koji se vode u Registru (član 24 stav 1 tačka 5);
- 6) biljni pasoš ne čuva godinu dana od dana kupovine pošiljke bilja i ne vodi evidenciju o biljnim pasošima (član 48).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 30 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 150 eura do 6.000 eura.”

## Član 24

Član 64a briše se.

## Član 25

Poslije člana 65 dodaje se novi član koji glasi:

“Član 65a

Carinsko područje Crne Gore od dana pristupanja Evropskoj uniji, smatraće se carinskim područjem Evropske unije.

Poslove organa uprave iz čl. 17 i 18 ovog zakona od dana pristupanja Evropskoj uniji, vršiće Evropska komisija.

Unošenje pošiljke bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom od dana pristupanja Evropskoj uniji, smatraće se unošenje iz država koje nijesu članice Evropske unije (u daljem tekstu: treće zemlje).“

#### **Član 26**

Poslije člana 69 dodaje se novi član koji glasi:

#### **“Član 69a**

Propisi iz člana 12a stav 6 i člana 36 stav 5 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.”

#### **Član 27**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".